

Delaftaler for Syddansk Uddannelsesaftale

- sådan sikrer vi i fællesskab, at flere unge gennemfører en ungdomsuddannelse**

September 2009

Indholdsfortegnelse

	Side
Syddansk Uddannelsesaftale: ambitioner, formål, tidsramme	2
Delaftale for tekniske erhvervsuddannelser	3
Delaftale for merkantile erhvervsuddannelser	5
Delaftale for Social- og Sundhedsskolerne	7
Delaftale for gymnasiale uddannelser: STX, HHX, HTX og 2-årigt HF	9
Delaftale for VUC enkeltfag	11

Bilag: Oversigt over samtlige indsatsområder og aftalepartnere

Syddansk Uddannelsesaftale: Delaftaler

Ambition

Regionalt Uddannelsesråd (RUR), der består af rektorer og direktører for ungdomsuddannelserne, har sammen med Syddansk Vækstforum taget initiativ til at samle regionens ungdomsuddannelser, kommuner, Ungdommens Uddannelsesvejledning, studievalg, arbejdsmarkedets parter samt Undervisningsministeriet. Disse aktører tager nu et regionalt ansvar for, at 95 % af en ungdomsårgang får en ungdomsuddannelse i 2015. Et øget samarbejde mellem aktørerne er centralt for at sikre mere regional videndeling og dokumentation om de eksisterende indsatser, og for at sikre nyudvikling af nye regionale projekter.

Formålet med Syddansk Uddannelsesaftale

Syddansk Uddannelsesaftale består af en hovedaftale og en række delaftaler for de enkelte uddannelser. Hovedaftalen underskrives af alle parter, som dermed tager ejerskab for at sikre, at flere unge gennemfører en ungdomsuddannelse. I delaftalerne konkretiseres de udfordringer, der er for de enkelte uddannelser og hvilke initiativer, der kan igangsættes.

Delaftalen

Delaftalerne indeholder en beskrivelse af konkrete udfordringer for hver af skoletyperne: tekniske erhvervsuddannelser, merkantile erhvervsuddannelser, SOSU, gymnasiale uddannelser og VUC enkeltfag. Udfordringerne er udvalgt i forhold til deres betydning for frafald og optag på de enkelte uddannelser og dermed for gennemførelsesprocenten. Udfordringerne kædes sammen med en række målrettede initiativer, som aftaleparterne er blevet enige om.

Tidsramme

Syddansk Uddannelsesaftale er gældende for en 4-årig periode fra september 2009 til september 2013.

Opfølgning

Der nedsættes en overordnet styregruppe, hvor alle aftalepartnere er repræsenteret. Styregruppen mødes 2-4 gange årligt. Styregruppen kan vælge at nedsætte projektgrupper knyttet til konkrete aktiviteter. Styregruppen skal tage udgangspunkt i de i delaftalerne skitserede udfordringer og initiativer, som alle aktører i fællesskab har været med til at blive enige om. Projektgrupper kan nedsættes til at sætte initiativer i gang med fokus på én skoletype eller på tværs af flere skoletyper.

Delaftale for tekniske erhvervsuddannelser Udfordringer, initiativer og samarbejdspartnere

Indsatsområde 1: Styrke overgangen fra grundskole til erhvervsuddannelse

Udfordring: Der er behov for at styrke overgangen fra grundskolen til erhvervsuddannelse og gøre det mere prestigefuldt at vælge en erhvervsuddannelse.

Initiativer: Parterne vil aktivt arbejde for:

- at der laves forsøg med nye former for brobygning, f.eks. at erhvervsskolerne udbyder undervisningsforløb til grundskolens undervisning i uddannelses- erhvervs- og arbejdsmarkedsorientering, som betyder, at både elever og lærere kommer ud på erhvervsskolerne samt at traineeforløb/forpraktik bruges aktivt
- at der laves forsøg med at placere UU-vejledere på erhvervsskolerne
- at udbrede fleksible grundforløbspakker så de unge på et slags for-forløb kan blive bedre afklaret og forberedt
- at klæde vejlederne bedre på i forhold til kendskabet til erhvervsskolerne så de bedre kan informere om de karrieremuligheder der er, hvis man tager en erhvervsuddannelse,
- at der bliver udviklet erhvervsrettede 10. klasser.

Samarbejdspartnere: Kommuner (grundskoler), skolerne, Ungdommens Uddannelsesvejledning, erhvervsorganisationer og produktionsskoler.

Indsatsområde 2: Udvikling af undervisningsmiljø og -pædagogik for at styrke det sociale miljø

Udfordring: Der er behov for at udvikle det sociale miljø på erhvervsskolerne samt at optimere lærernes forudsætninger for at forstå de unges kultur og sprog.

Initiativer: Parterne vil aktivt arbejde for:

- at der indføres forsøg med klassedannelser og at én lærer har kontakten til klassen – det er vigtigt for eleverne at føle sig som en del af noget
- at der udvikles nye metoder til at sikre ekspertise inden for adfærd, kontakt og trivsel (AKT-medarbejder e.l.). Der er behov for metoder til at løse konflikter, arbejde med de sociale relationer etc., så der skabes en ramme, de unge trives i
- at lærernes forudsætninger for at ”tale de unges sprog” optimeres. Der skal gøres en indsats i forhold til lærernes pædagogiske udvikling og undervisningsform, så den passer til den unge generation
- at der i starten af skoleåret laves sociale ”ryste sammen” aktiviteter for hele skolen.

Samarbejdspartnere: Skolerne, kommuner, EEO (erhvervsskolernes elevorganisation)

Indsatsområde 3: Øge antal praktikpladsaftaler

Udfordring: Faldet i antallet af praktikpladsaftaler er årsag til, at mange unge falder fra inden uddannelsen er gennemført.

Initiativer: Parterne vil aktivt arbejde for:

- at der for elever, der har gennemført grundforløb, indføres en reel uddannelsesgaranti via enten skolepraktik eller virksomhedspraktik, indenfor den faggruppe (indgang), den unge gerne vil uddannes i. Herunder at der sker en styrkelse af skolepraktikken, så den rummer de væsentligste elementer af "virksomhedens puls" i form af tilrettelæggelse af praktikken, så den afspejler arbejdstider, leveringsfrister og samarbejdsvilkår mv.
- at skabe fokus på de (offentlige og private) virksomheder der ikke uddanner lærlinge.
- at der skabes "nye" uddannelsesaftaler (skole/virksomhed). Blandt andet korte aftaler, kombinationsaftaler og individuelle aftaler
- at lærlinge skal undervises i at skrive en god ansøgning og hvordan en jobsamtale fungerer (evt. ved brug af rollespil). De unge skal gøres mere attraktive overfor virksomhederne.

Samarbejdspartnere: Skolerne, erhvervsorganisationer.

Delaftale for merkantile erhvervsuddannelser Udfordringer, initiativer og samarbejdspartnere

Indsatsområde 1: Synliggøre EUD som karrierevej gennem styrket vejledning for at sikre perspektivet med uddannelsen og dermed fastholdelsen

Udfordring: Synliggørelse af EUD som en karrierevej – også til de videregående uddannelser – er nødvendigt for at eleverne kan se et mål udover erhvervsuddannelsen. Dette vil øge gennemførelsen for de elever, der har ambitioner og kan øge antallet af stærke elever. Desuden skal forskellen mellem EUD og HHX profileres over for virksomheder og over for elever.

Initiativer: Partnerne vil aktivt arbejde for:

- en styrket vejledningsindsats mellem studievalg og uddannelsesinstitutioner. F.eks.:
 - 1) Studievalgs karrierevalg samt vejledning via Ungdommens Uddannelsesvejledning inden eleven starter på HG samt vejledning af Studievalg tidligt på HG samt igen på HG2
 - 2) Information om muligheder for videregående uddannelser (samarbejde med Studievalg og brobygning til korte videregående uddannelser)
- en anderledes markedsføring af EUD → synliggørelse via "storytelling" og rollemodeller for den "gode" erhvervsuddannelse. F.eks. en mentor fra en kort videregående uddannelse
- informationskampagner målrettet virksomheder om forskellen mellem EUD/HG og HHX.
- at gøre det mere attraktivt at tage en EUD for at tiltrække flere stærke elever → B-niveau til EUD
- øget brug af virksomhedsforlagt undervisning (erhvervspraktik) før og under HG.

Samarbejdspartnere: Skolerne, Studievalg, Ungdommens Uddannelsesvejledning, erhvervsorganisationer

Indsatsområde 2: Styrke elevernes personlige/sociale og faglige kompetencer

Udfordring: Der er mange unge, som ikke har de nødvendige personlige, sociale og faglige forudsætninger for at kunne gennemføre en merkantil ungdomsuddannelse.

Initiativer Partnerne vil aktivt arbejde for:

- at samle alle aktørerne og tænke nyt → løsrivelse fra eksisterende rammer og tilbud
- at styrke samarbejdet med Ungdommens Uddannelsesvejledning om udvikling af flex-tilbud → fleksibelt optag af elever
- at udvikle grundforløbspakker til alle grupper af unge, når de har de nødvendige personlige, faglige og sociale forudsætninger

Samarbejdspartnere: Skolerne, Studievalg, kommuner/Ungdommens Uddannelsesvejledning, produktionsskoler

Indsatsområde 3: Styrke muligheden for praktikpladser til de svageste

Udfordring: Manglende praktikpladser til de svageste. Virksomheder efterspørger i højere grad elever fra HHX i stedet for elever fra erhvervsuddannelserne. Derfor kan elever fra HG have svæ-
rere ved at finde en praktikplads.

Initiativer: Partnerne vil aktivt arbejde for:

- at etablere en tænketank e.l. med det formål at samle alle aktørerne – arbejdsmarkedets parter, skolerne og de lokale uddannelsesudvalg + evt. de store detailkæder – så de sammen kan udvikle nye idéer til, hvad der kan gøres

Samarbejdspartnere: Skolerne, Studievalg, kommuner/Ungdommens Uddannelsesvejledning, erhvervsorganisationer

Delaftale for Social- og Sundhedsskolerne Udfordringer, initiativer og samarbejdspartnere

Delaftalen omhandler som udgangspunkt både sosu-hjælpere og sosu-assistenten, der hvor andet ikke er nævnt.

Indsatsområde 1: Styrke elevernes personlige og sociale kompetencer

Udfordring: For mange unge mennesker falder fra på grund af manglende personlige og/eller sociale kompetencer

Initiativer: Parterne vil aktivt arbejde for:

- øget brug af udvidet 40-60 ugers grundforløb for sosu-hjælperelever – evt. kombineret med forlagt undervisning på kommende praktiksted: Sikre en helhed og sammenhæng i forløbet
- udvidelse af den teoretiske del af uddannelserne så uddannelsen kan forlænges efter individuelle behov
- at der arbejdes med eleverne allerede fra 6. klasse, så de elever der har særlige behov spottes tidligere
- at der ved optagelse af elever lægges vægt på personlige kompetencer i forhold til det arbejde, de skal uddannes til.

Samarbejdspartnere: Skolerne, grundskolen, Ungdommens Uddannelsesvejledning

Indsatsområde 2: Sikre praktikpladser i fremtiden samt gennemførelse af praktik

Udfordring: Der er et betydeligt frafald i praktikperioden, blandt andet på grund af uddannelsesmiljøet på praktikstedet. Samtidig er der et stigende behov for praktikpladser – set i lyset af den øgede dimensionering på området.

Initiativer: Parterne vil aktivt arbejde for:

- at der kan etableres en tænketank:
 - hvordan bliver vi bedre til at håndtere problemerne ift. skolerne/praktik?
 - hvordan sikres det, at eleverne er velforberejede på hvad de kommer ud at lave?
 - der tilvejebringes viden om årsager til frafald
- at det "sociale klister" på skolen sikres under praktikken – arrangementer (studiedage – hvor de under praktikken af og til er inde på skolen)
- at afholde gensidige besøg på skolen og praktiksted
- at der udvikles introduktionsprogrammer, som starter før praktikstart
- at sikre at den nødvendige kompetence er til stede hos praktikvejlederne
- at digitaliseringsteknologier inddrages i undervisningen – velfærdsteknologi.

Samarbejdspartnere: Kommuner, skolerne, Region Syddanmark

Region Syddanmark

syddansk
vækstforum

Indsatsområde 3: Synliggøre SOSU som karrierevej gennem styrket vejledning for at sikre perspektivet med uddannelsen og dermed fastholdelsen

Udfordring: Der er behov for udvikling af vejledning og en styrket kommunikationsindsats for at øge elevernes viden om videreuddannelse. Et videre perspektiv kan fastholde de elever, der under uddannelsen beslutter ikke at ville være sosu-hjælper eller sosu-assistent.

Initiativer: Parterne vil aktivt arbejde for:

- at lave en samlet kommunikationsstrategi for at synliggøre de grundlæggende sundhedsuddannelser – herunder gøre opmærksom på de mellemlange videregående sundhedsuddannelser, bl.a. sygeplejerskeuddannelsen og pædagoguddannelsen men også specialiseringsmuligheder efter endt sosu-uddannelse
- at tidligere studerende inddrages for at fortælle personlige historier om arbejdet
- øget brug af brobygning så eleverne får en viden om hvad sosu-uddannelserne leder til af arbejde
- bedre meritmuligheder.

Samarbejdspartnere: Skolerne, University College, kommuner, Region Syddanmark, Studievalg, Ungdommens Uddannelsesvejledning

Indsatsområde 4: Styrke overgangene

Udfordringer: Der er mange elever der falder fra i de mange overgange mellem grundskole – grundforløb – praktikforløb

- Fra grundskole til grundforløb (a)
- Fra grundforløb til praktikforløb (b)

Initiativer: Parterne vil aktivt arbejde for:

- bedre indslusning – overgangsvejledning: fra 6. klasse til 6 måneder ind i uddannelsen (a)
- institutionsuafhængig mentor (a)
- brobygning fra grundskole til sosu udvikles så forløbene giver et realistisk billede af sosu - området. Fokus på kvaliteten (a)
- relevante tilbud til sosu-hjælperelver der venter på at komme i praktik (b). Evt. en aftale med socialforvaltningen, så de arbejder i stedet for at få kontanthjælp. Dermed kan de se perspektiv i arbejdet (b) – evt. merit for dette arbejde (b)
- at læringsmiljøet på praktikstedet forbedres – der skal tages hånd om den nye elev. Fleksibilitet i tilrettelæggelsen af praktikken (skal evt. køre sammen med en ældre kollega).

Samarbejdspartnere: Skolerne, grundskolen, kommuner, Ungdommens Uddannelsesvejledning

Delaftale for gymnasiale uddannelser STX, HHX, HTX og 2-årigt HF: Udfordringer, initiativer og samarbejdspartnere

Indsatsområde 1: Udvikling af undervisningsmiljø og -pædagogik for at sikre fastholdelse

Udfordring: Der er behov for at nytænke undervisningsmiljøet og pædagogikken i forhold til at udvikle nye pædagogiske metoder/værktøjer særligt i forhold til drengene, de uddannelsesfremmede elever og bogligt trætte elever.

Initiativer: Parterne vil aktivt arbejde for:

- at der udvikles særlige drengundervisningsmetoder
- at der sker en pædagogisk udvikling af Camp metoder, overbygning til videregående uddannelser og innovative undervisningsformer
- at fagene gøres så konkrete og virkelighedsnære som muligt ved at der udvikles hands-on (konkrete og anvendelsesorienterede) undervisningsaktiviteter i alle fag og en højere grad af projektarbejde samt inddragelse af Multimedia, IT og nye medier generelt
- at metoden med selvoplevede Mentorer særligt til HHX og HF udvikles og udvides
- at der sker en pædagogisk efteruddannelse af lærerne
- at der er en systematisk vejledningsindsats ved starten af gymnasiet, f.eks. screening, for at identificere de elever, der har behov for særlig opmærksomhed herunder de uddannelsesfremmede og bogligt trætte elever.

Samarbejdspartnere: Skolerne, videregående uddannelser

Indsatsområde 2: Udvikling af indsatser for at fastholde unge med sociale og psykiske problemer

Udfordring: Der er behov for en forstærket indsats overfor unge med sociale og psykiske problemer for at kunne fastholde disse i uddannelse.

Initiativer: Parterne vil aktivt arbejde for:

- at der benyttes andre kompetencer end lærernes
 - herunder at der skabes et regionalt støttecenter med bl.a. formidling og indsamling af viden om indlæring /SPS (specialpædagogisk støtte)
- at der udvikles særlige uddannelser som f.eks. AspIT og lignende tiltag i forhold til at få fat i restgruppen
- at der sikres en systematisk brug af uddannelsesplanerne for at mindske informationstab mellem grundskole og ungdomsuddannelse med henblik på at der sker en identifikation af elever med sociale og psykiske problemer før studiestart
 - Forbedre uddannelsesplaner (dialog med Ungdommens Uddannelsesvejledning)
 - Brug af uddannelsesplaner (SPS)

- Vejledning af SPS modtagere (studievalg – elev- vejleder)
- at der udvikles psykologordninger, f.eks. som i det tidligere Sønderjyllands Amt.

Samarbejdspartnere: Kommuner, skolerne, Ungdommens Uddannelsesvejledning

Indsatsområde 3: Styrke overgange i forhold til perspektivet med uddannelsen

Udfordring: Det er nødvendigt at synliggøre for eleverne i grundskolen og på ungdomsuddannelserne, hvad en gymnasial ungdomsuddannelse kan bruges til (studieforberedende).

Initiativer: Parterne vil aktivt arbejde for:

- at informationstabet mellem grundskole og ungdomsuddannelse og videre op i uddannelsessystemet mindskes
- at Ungdommens Uddannelsesvejledning, og den viden der ligger her, bliver medinddraget i undervisningen i UEA (uddannelse, erhverv og arbejdsmarked) i grundskolen for at højne kvaliteten
- at brug af elever fra de videregående uddannelser øges
 - Inddragelse af videregående uddannelser
 - Øget faglig brobygning
- at målet med uddannelsen synliggøres: Hvordan kan fagene anvendes i praksis? Herunder et øget samarbejde om anvendelsesorienteret undervisning samt at lade eleverne møde fagene uden for skolen

Samarbejdspartnere: Kommuner, videregående uddannelser, Ungdommens Uddannelsesvejledning, skolerne, studievalg, erhvervsorganisationer

Delaftale for VUC enkeltfag Udfordringer, initiativer og samarbejdspartnere

Indsatsområde 1: Udvikling af undervisningsmiljø og -pædagogik for at styrke det sociale og kulturelle miljø

Udfordring: Det sociale og kulturelle miljø er ikke optimalt. Der er et overgangsproblem til VUC – de unge får et ”kulturchock” i starten af skoleåret.

Initiativer: Parterne vil aktivt arbejde for:

- at indføre ung-til-ung-mentor – kan bruges til at indføre nye kursister i kulturen i starten af året
- at forbedre det sociale miljø med henblik på at skabe en fornemmelse af tilhørsforhold hos kursisten. Nogle lærere har en pædagogisk udfordring i mødet med kursisten (internt på skolen) – kommunikationen med de unge skal forbedres
- at intensivere vidensdelingen uddannelsesinstitutioner imellem
- at styrke lærernes kommunikation med de unge.

Samarbejdspartnere: Skolerne

Indsatsområde 2: Styrke overgangsfrekvensen til de videregående uddannelser

Udfordring: Lav overgangsfrekvens til lange videregående uddannelser, mellemlange videregående uddannelser og korte videregående uddannelser. Kursisterne mangler fokus med uddannelsen og dette fører til frafald.

Initiativer: Parterne vil aktivt arbejde for:

- at skabe øget kendskab om de muligheder der ligger i professionssøjlen
- at der laves en målrettet indsats allerede på første halvår af HF uddannelsen i form af et særligt HF initiativ, som skal tilvejebringe (øget) valgkompetence hos kursisten. Det kan ske ved inddragelse af mentorer, som er i gang med en videregående uddannelse, og som selv har en HF baggrund samt ved et intensiveret samarbejde mellem institutioner og Studievalg
- at intensivere vidensdelingen ved at danne vejledernetværk på tværs, hvor der kan deles viden omkring blandt andet metoder til identifikation af målgrupper etc. Vidensdelingen mellem vejledningssystemer og studievalg skal også intensiveres, så vejledningsindsatsen kan målrettes
- at udvide brobygningsforløb ved: 1, at lave samarbejdsaftaler med de videregående uddannelsesinstitutioner, så kursisterne kan tilknyttes en videregående uddannelsesinstitution gennem praktikophold/trainee-forløb inden for det ønskede område. 2, at inddrage det kommende studie-/arbejdsliv i undervisningen. Der kan laves halvårslige workshops for undervisere fra hhv. VUC og de videregående uddannelser indenfor de samme fag, så underviserne kan få indblik i indholdet i hinandens undervisning
- at iværksætte lærerudvekslinger mellem VUC og videregående uddannelsesinstitutioner med det mål at synliggøre karrierevejene i selve undervisningen.

Samarbejdspartnere: Ungdommens Uddannelsesvejledning, Studievalg, skolerne, lange videregående uddannelser, mellemlange videregående uddannelser, korte videregående uddannelser

Indsatsområde 3: Øget samspil mellem aktører

Udfordring: Der mangler et større samspil mellem skoler, kommune, Ungdommens Uddannelsesvejledning, jobcenter og studievalg. Der er for mange aktører omkring de unge frafaldstruede, hvilket skaber et behov for at skabe helhedshandling omkring den unge.

Initiativer: Parterne vil aktivt arbejde for:

- at skabe én indgang hvor vejledere o.l. kan henvende sig, hvis der er en elev med problemer. Der skal være ét sted – evt. én kontaktperson – hvor man kan henvende sig. Det kan evt. være et regionalt videntcenter eller en person kommunen ansætter på tværs af forvaltningerne.

Samarbejdspartnere: Skolerne, produktionsskoler, kommuner, Ungdommens Uddannelsesvejledning, jobcentre og Studievalg

Bilag: Oversigt over samtlige skoletyper, indsatsområder og relevante aftalepartnere.

Bemærk at indsatsernes konkrete udmøntning varierer afhængig af skoletypen. Se her den enkelte delaftale.

Indsatsområder	Teknisk EUD	Merkantil EUD	SOSU	Gymnasiale uddannelser	VUC enkeltfag	Aftalepartnere
Overgange/ Vejledning	X	X	X	X	X	Kommuner Ungdommens Uddannelsesvejledning (UU) Ungdomsuddannelser Erhvervsorganisationer Produktionsskoler Studievalg Region Syddanmark Videregående udd.
Praktik	X	X	X			Kommuner Ungdomsuddannelser Erhvervsorganisationer Region Syddanmark
Personlige, sociale og faglige kompetencer og problemer		X	X	X		Kommuner Ungdomsuddannelser Studievalg UU Produktionsskoler Grundskolen
Undervisningsmiljø og pædagogik ¹	X			X	X	Kommuner Ungdomsuddannelser EEO Videregående udd.
Samspil med aktører					X	Kommuner Ungdomsuddannelser UU Jobcentre Studievalg

¹ Dette indsatsområde har varierende fokus fra kommunikation med de unge, adfærd og social trivsel til lærernes pædagogiske udvikling. Se de enkelte delaftaler.